

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง โนม์น้ำใจให้เชื่อถือ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สุขสันต์กับเรื่องสั้น (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสาระสำคัญ ความรู้ข้อมูลที่น่าสนใจ และแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียนของเรื่องที่อ่าน ซึ่งในเนื้อเรื่องที่อ่านจะประกอบด้วย ๒ ส่วน ได้แก่

ใจความสำคัญ เป็นข้อความที่ทำหน้าที่ครอบคลุมใจความสำคัญของข้อความอื่น ๆ ในตอนหรือย่อหน้านั้น ๆ ทั้งหมด ข้อความที่นอกเหนือจากนั้นเป็นรายละเอียด หรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ใจความสำคัญไม่สามารถตัดออกได้ เพราะจะทำให้เนื้อเรื่องไม่สมบูรณ์หรือเนื้อหาเปลี่ยนไปจากเดิม

ใจความรอง หรือ พลความ เป็นส่วนขยายหรืออนุประโยค อาจอยู่ในรูปแบบการเปรียบเทียบ การยกตัวอย่าง การให้เหตุผล หรือการอธิบายขยายความรายละเอียด สามารถตัดออกได้โดยเนื้อหายังคงสมบูรณ์

ใจความสำคัญในเนื้อหาตำแหน่งต่าง ๆ

๑. ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นย่อหน้า เช่น

การพัฒนาชนบทมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทย เพราะสภาพชนบทของเราต้องการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ดินทำกิน การประกอบอาชีพ ความเป็นอยู่

๒. ใจความสำคัญอยู่ตอนกลางย่อหน้า เช่น

โดยทั่วไปผักที่ขายตามท้องตลาด ส่วนใหญ่เกษตรกรมักใช้สารกำจัดศัตรูพืช หากไม่มีความรอบคอบในการใช้ จะทำให้เกิดสารตกค้าง ทำให้มีปัญหาต่อสุขภาพ ฉะนั้น เมื่อซื้อผักไปรับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลาย ๆ ครั้ง เพราะจะช่วยกำจัดสารตกค้างไปได้บ้าง บางคนอาจแช่ผักโดยใช้น้ำผสมโซเดียมไบคาร์บอเนตก็ได้ แต่อาจทำให้วิตามินลดลง

๓. ใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายย่อหน้า เช่น

ปัจจุบันเราได้ยินคำว่า “Bully” บ่อยครั้ง เนื่องจาก ทุกวันนี้ผู้คนสื่อสารกันผ่านโลกออนไลน์กันมาก จนคิดว่าเป็นแค่การบูลลี่ในโลกออนไลน์ แต่ในความจริงแล้ว การบูลลี่เกิดขึ้นได้ทุกที่ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในสถานศึกษา หรือที่ทำงาน และเกิดขึ้นมานานแล้ว

๔. ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและท้ายย่อหน้า เช่น

คนขยันและมีความรับผิดชอบเท่านั้นที่จะผ่านอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ หากคนเราไม่ขยัน เกียจคร้าน ไม่สนใจการงาน ทำตัวตามใจตนเอง ก็จะเป็นการยากที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ดังนั้น เราควรช่วยกันพัฒนาคนให้เกิดความขยันและรู้จักรับผิดชอบก่อนอย่างอื่น

๕. ใจความสำคัญไม่ปรากฏในตำแหน่งใด เช่น

การเดิน การว่ายน้ำ การฝึกโยคะ การออกกำลังกายด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการหายใจลึก ๆ ล้วนมีส่วนทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง

ใจความสำคัญ คือ การทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงทำได้หลายวิธี

